

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 396/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 373/10 a jej oznámením z 20. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť J. Š., t. č. vo výkone trestu Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 373/10 a jej oznámením z 20. júla 2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa podaním z 25. júna 2010 obrátil na generálnu prokuratúru s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 471/09 z 25. novembra 2009 a sp. zn. 3 Sžo 84/2010 z 23. marca 2010, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 S 88/2009-69 z 19. januára 2010 a proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 20 S 83/2009-23 z 26. februára 2010, ktoré boli vydané v správnom súdnictve. Generálna prokuratúra podnet sťažovateľa bez prijatia ďalších opatrení odložila, o čom ho upovedomila oznámením č. k. VI/2 Pz 373/10-4 z 20. júla 2010.

Podľa názoru sťažovateľa generálna prokuratúra *„absolútne vylúčila svoju právomoc, resp. kompetenciu vo veci konať...“*

Keďže mám pochybnosti o postupe GP SR, ktorej postup môže byť svojvoľný, založený na nesprávnom právnom posúdení veci (podnetu) s následkom (denegatio iustitiae) odopretia spravodlivosti a s následkom porušenia základných (ľudských) práv na inú právnu ochranu, práva na prístup k súdnej ochrane, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. práva na prístup k súdu a práva na súd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Žiadne ustanovenia OSP a zákona o ústavnom súde nevyklúčujú možnosť podania mimoriadneho opravného prostriedku (mimoriadne dovolanie, ústavná sťažnosť) generálnym prokurátorom v prospech občana v zmysle uplatňovania pozitívneho záväzku štátu pri ochrane práv a slobôd...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že generálna prokuratúra svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 373/10 porušila jeho základné právo *„na inú právnu ochranu, právo na prístup k súdnej ochrane a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR“*

a právo na prístup k súdu, či právo na súd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Sťažovateľ zároveň žiadal, aby ústavný súd „zakázal“ generálnej prokuratúre „pokračovať v porušovaní vyššie označených práv“, a súčasne jej prikázal „obnoviť stav pred porušením práv“.

Taktiež navrhol, aby ústavný súd upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Pz 373/10-4 z 20. júla 2010 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Napokon sťažovateľ žiadal, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ predovšetkým vyslovil pochybnosť o správnom postupe generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetu a tvrdí, že jej postup „môže byť“ svojvoľný, založený na nesprávnom právnom posúdení veci s následkom porušenia jeho základných práv.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

To znamená, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno ústavnému súdu podať spravidla iba vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práva poskytuje. V opačnom prípade je sťažnosť neprípustná.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. Z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na vykonanie ktorých je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 54 ods. 2 zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie

a) generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora, vyššieho vojenského prokurátora, prokurátora krajskej prokuratúry alebo prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry...

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že nevyužitie podnetu ako prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05, IV. ÚS 126/07).

Vzhľadom na to ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, IV. ÚS 126/07).

Podľa právneho názoru ústavného súdu opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytuje sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených

záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06, IV. ÚS 126/07). Opakovaný podnet zakladá povinnosť nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Zo sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľ proti vybaveniu jeho podnetu prokurátorom generálnej prokuratúry (upovedomenie č. k. VI/2 Pz 373/10-4 z 20. júla 2010) podal opakovaný podnet, a tak pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpal iné právne prostriedky (príp. aj ďalší opakovaný podnet), ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupného a účinného právneho prostriedku ochrany základných práv a slobôd, a preto ju odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010